

Woongebieden

In onze gemeente hebben we diverse woongebieden. In elke kern zijn deze ook nog eens verschillend. Dit wordt onder andere bepaald door de datum van aanleg van de woongebieden, de bevolkingssamenstelling en de locatie. Ook de hoeveelheid licht verschilt sterk per woongebied.

In een woongebied komen functies als wonen en spelen samen. Openbare verlichting kan een belangrijke rol spelen.

In woongebieden is de leefomgeving belangrijk. Deze moet prettig zijn. De nadruk ligt op sociale veiligheid, beperkt op verkeersveiligheid en het gebruik.

In de nacht bepaalt vooral de openbare verlichting het beeld op straat. Soms is er verlichting van buitenlampen en in tuinen van bewoners. Licht zorgt voor overzicht en herkenning.

Lichthinder

In woongebieden is de stand en vorm van het armatuur heel belangrijk. Door de nieuwe technieken kan het licht al veel meer gericht worden, waardoor er minder lichthinder in de woningen ontstaat.

Op onderstaande foto is goed te zien dat het licht vol in de woning schijnt.

Foto: Zonnebloempad in Swifterbant; woning waar het licht in de woning schijnt. Een kap kan dit verhelpen en wordt veel toegepast in de gemeente.

Kleur- en gezichtsherkenning

De lichtkleur is bepalend voor de sociale veiligheid. Sommige oranje verlichting geeft geen goede kleur- en gezichtsherkenning. Alles lijkt rood/oranje en de echte kleuren zijn niet te zien. Zie de onderstaande foto.

Foto: Oranje sox licht, alles lijkt rood/oranje Foto: wit licht, alle kleuren zichtbaar

Voor de sociale veiligheid (gevoel van veiligheid) is dit niet wenselijk. Door de juiste lichtkleur toe te passen wordt een goede leefomgeving gecreëerd. We kiezen als gemeente daarom bijvoorbeeld voor (warm) wit licht in woongebieden.

Schijnveiligheid

We spreken van schijnveiligheid als er wel licht staat maar er geen sociale controle is middels weggebruikers of huizen die kijken op het weggedeelte. Het licht geeft dan schijnveiligheid.

Foto: Dorpspad in Dronten; geen sociale controle en het licht geeft schijnveiligheid.

Voetpaden- en achterpaden

Veel voetpaden die tussen de wijken lopen, worden gebruikt als wandelroute overdag of om de hond uit te laten in de avond. Vaak is er geen sociale controle in de avond. Verlichting kan dan schijnveiligheid geven.

Foto: Kruidendreef in Dronten, een los voetpad met weinig sociale controle.

Dat speelt ook een rol bij achterpaden. Deze paden lopen achter de huizen langs. Vaak is deze verlichting niet van de gemeente, maar van woningcorporaties (als OFW).

Parkeerterreinen

In onze woongebieden hebben we veel parkeerterreinen. Sommige van deze terreinen worden veel gebruikt en andere niet. Vaak staat er verlichting op deze parkeerterreinen. Zo kunnen aanwonenden zien wie er bij de auto's lopen.

Foto: Voorbeeld van een parkeerterrein in een woonwijk in onze gemeente.

Politie Keurmerk Veilig Wonen

Het Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) is een (vrijwillige) keurmerk. Het wordt vaak door Projectontwikkelaars aangeboden. Het bestaat uit verschillende certificaten. Zo is er het certificaat 'Beveiligde Woning'. Dit zegt wat over hang- en sluitwerk en de verlichting om het huis ed.

Maar er is ook een certificaat 'Veilige omgeving' dat onder andere wat zegt over het lichtniveau op straat. Dat lichtniveau is erg hoog en past vaak niet in onze omgeving. Deze certificaten staan los van elkaar. Zonder het certificaat 'Veilige omgeving' kan er toch een korting op verzekeringspremies gegeven worden.

Integraal

Groen en verlichting spelen een belangrijke rol in onze woongebieden. Het is belangrijk dat deze op elkaar afgestemd zijn. Vaak zien we dat een lantaarnpaal in de loop der jaren helemaal tussen het groen van de bomen staat.

Foto: Lantaarnpaal verdwijnt in het groen.

Beleid

In woongebieden is sociale veiligheid belangrijk. Uitgangspunten van de gemeente zijn:

- De gemeente kiest bij vervanging zoveel mogelijk voor het lichtbeeld zoals dat nu op straat is, dat wil zeggen de lampen worden 1 op 1 vervangen. Het verlichtingsniveau gaat omlaag in woonwijken waar nu heel veel verlichting staat.

Foto: Krabbelaarspad in Dronten. Woonwijk met veel licht. Bij vervanging wordt hier niet 1 op 1 vervangen.

- Lichthinder wordt zoveel mogelijk voorkomen.

Foto: voorbeeld van een lamp die lichthinder in de huizen kan veroorzaken als deze pal voor het raam staat.

- Een wordt een kleur gekozen waarbij een goede kleur- en gezichtsherkenning mogelijk is en ook een prettige woonsfeer ontstaat, zoals bijvoorbeeld warm-wit licht.
- Schijnveiligheid wordt voorkomen door de groenvoorzieningen niet te verlichten, tenzij het echt noodzakelijk is en er geen andere mogelijkheden of andere routes zijn.

Foto: Fietspad Noaberpark in Biddinghuizen. Er is niemand die je kan helpen of zien. Het licht geeft schijnveiligheid.

- Voor wat betreft de openbare verlichting is het uitgangspunt het Politie Keurmerk Veilig Wonen als dat noodzakelijk is en er geen andere, betere, alternatieven passend zijn.
- De gemeente verlicht op maximaal 80% van de NPR13201-2017 (thans geldende richtlijn voor verlichting) qua lichtsterkte, maar in centrum- of uitgaansgebieden op maximaal 100%. We houden geen E-verticaal aan.

- De gelijkmatigheid (verdeling van het licht op de weg) proberen we zo goed mogelijk te doen. Echter het uitgangspunt is om niet meer lantaarnpalen bij te plaatsen dan er nu staat.

Foto: Keplerlaan; licht is gelijkmatig over de weg verdeeld zodat er geen zwarte vlekken zijn.

- In alle woongebieden wordt de verlichting gedimd zodra dit technisch mogelijk is. Per situatie wordt bekeken wat het juiste dimregime is. Eventueel is de verlichting voorzien van een telemanagementsysteem (waarmee ook zichtbaar is of er storingen zijn) of detectiesysteem.

Foto: Voorbeeld gedimde verlichting op De West in Dronten. De rechterfoto is gedimd en linker foto niet. Buiten de spits is er minder verkeer op straat en kan het lichtniveau lager.

- Losse voetpaden (solitaire voetpaden) worden alleen verlicht wanneer deze ook 's avonds deel uitmaken van een doorgaande wandelroute en beschikken over voldoende sociale controle.
- Achterpaden worden in principe niet van verlichting voorzien als deze in eigendom van de gemeente zijn. Indien de achterpaden in bezit zijn van woningcorporaties, dan bepalen deze of er wel of niet licht staat. De gemeente gaat dan wel met de woningcorporaties in gesprek om te kijken of hun keuzes afgestemd kunnen worden op die van de gemeente.
- Parkeerterreinen worden voorzien van goede dimbare openbare verlichting indien deze in de donkere uren worden gebruikt. Vanuit het oogpunt van milieu, kan

besloten worden de verlichting op een parkeerterrein dat niet of nauwelijks wordt gebruikt, in de donkere uren uit te zetten.

- Bij grotere veranderingen worden de bewoners van het betreffende gebied betrokken (vooraf of achteraf) via een belevingsonderzoek.
- Bij een herinrichting of nieuwbouw, wordt de verlichting afgestemd met de aanwezige groenvoorzieningen. Al bij het ontwerp vindt deze afstemming plaats.
- Bestaande knelpunten tussen de groenvoorziening en openbare verlichting moeten worden opgelost. Hierbij is het uitgangspunt tegen zo laag mogelijke kosten.

Foto: Voorbeeld van een boom die in het groen staat waardoor er veel licht op straat wegvalt.

- Voor wat betreft de lichtbronnen die niet van de gemeente zijn (bijvoorbeeld een boom die aangelicht wordt), gaat de gemeente in gesprek met deze lichteigenaren. Door een goede afstemming wordt een prettigere leefomgeving gecreëerd.

Beleidsuitgangspunten gemeente Dronten:

- 1 op 1 vervangen tenzij nu teveel licht;
- Dimmen en uit in de nacht waar mogelijk;
- Schijnveiligheid voorkomen;
- Achterpaden in principe niet verlichten indien deze in eigendom van de gemeente zijn;
- Voor wat betreft de openbare verlichting is het uitgangspunt het Politie Keurmerk Veilig Wonen als dat noodzakelijk is en er geen andere, betere, alternatieven passend zijn;
- Bestaande knelpunten tussen de groenvoorziening en openbare verlichting oplossen;
- In gesprek met andere lichtbroneigenaren als daar aanleiding toe is;
- Bij grote veranderingen bewoners betrekken;
- Verlichten op maximaal 80% van de richtlijn qua lichtsterkte;
- Gelijkmatigheid zo hoog mogelijk afhankelijk van situatie, stand van de techniek en het budget;
- Goede kleur- en gezichtsherkenning;
- Afstemming met groen bij aanleg;
- Lichthinder zoveel mogelijk voorkomen.